

★ ការជជែកយល់ស្រប នូវសំណើ 50 ★

បោះឆ្នោត បាទ/ចាស ទៅលើសំណើ 50—អនុញ្ញាតឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដើម្បីព្យួរសមាជិក ដោយគ្មានប្រាក់ខែ

សំណើ 50 នឹងកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញរដ្ឋ ដើម្បីផ្តល់ឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា នូវ អាជ្ញាច្បាប់លាស់ ដើម្បីព្យួរសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬសមាជិកសភា ដោយគ្មានប្រាក់ខែ។

វិធានការនេះគឺជាសមញ្ញ និងជាមធ្យោបាយត្រង់ត្រង់ សំរាប់អ្នកតែងច្បាប់ ដើម្បីបង្កើនសហ ការរបស់ខ្លួនឲ្យចេះទទួលខុសត្រូវ សំរាប់ការលើសសេចក្តីទុកចិត្តរបស់សាធារណជន។

នៅបច្ចុប្បន្ននេះ រដ្ឋធម្មនុញ្ញរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា មិនមានភាពច្បាស់លាស់ ថាអង្គនីតិ បញ្ញត្តិអាចព្យួរសមាជិកដោយគ្មានប្រាក់ខែឡើយ។ រឿងរ៉ាវនេះបានលេចធ្លោនៅក្នុងឆ្នាំ 2014 នៅពេលព្រឹទ្ធសភារដ្ឋប៊ីនាត—ទាំងអស់បានជាប់ចោទបទឧក្រិដ្ឋ—ដែលត្រូវ បានព្យួរដោយដំណោះស្រាយនៃព្រឹទ្ធសភា។

ប៉ុន្តែសមាជិកទាំងនោះនៅតែបានបន្តទទួលប្រាក់ខែរបស់គេ—លើសពី \$95,000 ក្នុងមួយឆ្នាំ—ពីព្រោះវាមិនច្បាស់លាស់ ថាព្រឹទ្ធសភាមានអាជ្ញាធរ ដើម្បីព្យួរប្រាក់ខែ របស់គេបានដៃបូអត់។

ឧប្បត្តិហេតុនេះបានធ្វើឲ្យអ្នកតែងច្បាប់អន្ទះអន្ទែង ដែលចង់បង្កើនសមាជិករបស់ខ្លួន ឲ្យចេះទទួលខុសត្រូវ និងបានធ្វើឲ្យសាធារណជនខឹងសំបារ ដែលបានឃើញថា ជាគំរូមួយទៀត នៃរបៀបដែលអ្នកតែងច្បាប់បានបិទបាំងផលវិបាកនៃការប្រព្រឹត្តិ របស់ខ្លួនគេ និងលេងតាមច្បាប់មួយ ផ្សេងពីអ្នកដទៃទៀត។

សារព័ត៌មាន *San Francisco Chronicle* បានសរសេរថា “វាគឺជាស្ថានភាពណាគួរ ឲ្យខ្មាញ់ដែលអនុញ្ញាតឲ្យបើកប្រាក់ខែពេញ ដោយមិនធ្វើការអ្វីសោះ” ដោយទទួច ឲ្យអ្នកតែងច្បាប់កែប្រែកលល្បិចនេះ។

អង្គនីតិបញ្ញត្តិបានយករឿងនេះដោយខ្លួនគេដើម្បីធ្វើការនោះ។ អ្នកតែងច្បាប់បាន និពន្ធ និងបានអនុម័ត—ដោយមតិលើសលប់ និងក៏មានការគាំទ្រដ៏ខ្លាំងពីបក្សទាំង ពីរ—វិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញនេះ ហើយវាក៏បានដាក់នៅមុខអ្នកបោះឆ្នោត សំរាប់ ការយល់ព្រមពីគេ។

វិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញនឹងតម្រូវឲ្យសភា និងព្រឹទ្ធសភា អនុម័តនូវដំណោះស្រាយ ដែលប្រកាសពីមូលហេតុដែលសមាជិកត្រូវបានព្យួរ។ និងក៏ត្រូវការពារ ប្រឆាំងនឹង ការប្រើប្រាស់នយោបាយខុសឆ្គង ហើយដំណោះស្រាយនឹងតម្រូវឲ្យមានកំរិតខ្ពស់ ជាង ដោយមានសំឡេងឆ្នោត ពីរ-ភាគបី សំរាប់ការយល់ព្រម។

មហាសន្និបាតជាតិអង្គនីតិបញ្ញត្តិរដ្ឋ (National Conference of State Legislatures) ជឿថាអំណាចដើម្បីដាក់ពិន័យ និងបណ្តេញ សមាជិកចេញ គឺជាប់ ជាមួយអង្គនីតិបញ្ញត្តិ។ ជាយូរយាមកហើយ អំណាចនេះគឺជាមូលដ្ឋាននៃលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យអាមេរិកាំង។ វាក៏ជាការអនុវត្តនូវទូទៅ នៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើន។

អង្គនីតិបញ្ញត្តិរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា មានអំណាចបណ្តេញសមាជិកចេញ ហើយវាក៏ត្រូវតែមាន អាជ្ញាធរដើម្បីព្យួរគេ ដោយគ្មានប្រាក់ខែ ប្រសិនបើមានកាលៈទេសៈបែបនេះកើតឡើង។

ពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ចង់បាន និងចង់មានរដ្ឋាភិបាលមួយដែលជាទីទំនុកចិត្តរបស់ គេ។ អ្នកបោះឆ្នោតបានអនុម័តការកែទម្រង់នយោបាយជាច្រើន នៅក្នុងទសវត្សរ៍កន្លង មក ដើម្បីកែលំអការគ្រប់គ្រងក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ប៉ុន្តែមានជាច្រើនទៀតដែលត្រូវធ្វើ ដើម្បីស្ថាបនាឡើងវិញនូវការទុកចិត្តពីសាធារណជន។

សំណើ 50 គឺជាជំហានស្តារវិនិច្ឆ័យមួយ ដែលនឹងផ្តល់អាជ្ញាធរឲ្យអ្នកតែងច្បាប់ ដើម្បី ល្អិតខ្លួនគេ ដែលជាជំហានត្រឹមត្រូវបន្ទាប់ទៀត ដើម្បីបង្កើន ឲ្យអ្នកតែងច្បាប់ចេះទទួល ខុសត្រូវ សំរាប់ការបំរើផលប្រយោជន៍របស់សាធារណជន។

ហេតុនោះហើយ បានជាពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ាដែលមានចិត្តយុត្តិធម៌ គាំទ្រ សំណើ 50។

HELEN HUTCHISON, ប្រធាន
League of Women Voters of California
JAMES P. MAYER, ប្រធាន/នាយកប្រតិបត្តិ
California Forward

★ ការប្រឆាំងចោល ចំពោះការជជែកយល់ស្រប នូវសំណើ 50 ★

តើហេតុអ្វីបានជាអង្គនីតិបញ្ញត្តិ បោះឆ្នោតដើម្បីបន្ថែមសំណើ 50 ទៅលើសន្លឹកឆ្នោត?

ពីព្រោះតែសំណើ 50 ផ្តល់ជំរើសឲ្យអ្នកដឹកនាំអង្គនីតិបញ្ញត្តិ មិនបណ្តេញគូកន សមាជិកសភារបស់គេ និងព្រឹទ្ធសភាដែលបានជាប់ចោទ ឬបានជាប់ទោស បទឧក្រិដ្ឋ។

សំណើ 50 គឺមិនចាំបាច់ទេ ពីព្រោះរដ្ឋធម្មនុញ្ញរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា អនុញ្ញាតឲ្យ សមាជិកសភា និងព្រឹទ្ធសភាដែលបានជាប់ចោទ ឬបានជាប់ទោសបទឧក្រិដ្ឋ ត្រូវបានដកចេញពីការិយាល័យ ដោយបណ្តេញគេចេញ ជាស្រេចហើយ។

ផ្ទុយទៅវិញ សំណើ 50 អនុញ្ញាតឲ្យអស់អ្នកទាំងនោះនៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដែល បានជាប់ចោទ ឬបានជាប់ទោសបទឧក្រិដ្ឋ ត្រូវបានព្យួរដោយមាន ឬគ្មានប្រាក់ខែ ហើយវាលូចសមាជិកនៃមណ្ឌលបោះឆ្នោត នូវការតំណាងរបស់គេ។ សំរាប់ពលរដ្ឋ កាលីហ្វ័រនីញ៉ាជាច្រើននាក់វិញ អ្នកនយោបាយបានអនុញ្ញាតឲ្យបំរើនៅក្នុងការិយា ល័យរបស់គេ ជាយូរណាស់រួចមកហើយ។ ការអនុញ្ញាតឲ្យគេបន្តនៅក្នុងការិយា ល័យ បន្ទាប់ពីបានប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្ម នៅក្រោមសំណើ 50 គឺខុសស្រឡះ!

បើអ្នកជឿថាសមាជិកសភា និងព្រឹទ្ធសភា មិនគួរដោះដានច្បាប់ទេ សូមបោះឆ្នោត ទេ និងធ្វើសារយ៉ាងច្បាស់លាស់ថា: លែងមានឯកសិទ្ធិពិសេសទៀតហើយ សំរាប់ សមាជិកសភា និងព្រឹទ្ធសភា ដែលបានជាប់ចោទ ឬបានជាប់ទោសបទឧក្រិដ្ឋ។

ពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា គប្បីបានសេចក្តីស្មោះត្រង់ពីអ្នកតំណាងដែលបំរើគេ—មិន មែននីតិបុគ្គលដែលបានជាប់ចោទ ឬបានជាប់ទោស ដែលត្រូវបានព្យួរពីការៈកិច្ច របស់គេ តែនៅក្នុងការិយាល័យដដែល ដែលសំណើ 50 អនុញ្ញាតឡើយ។

បោះឆ្នោត ទេ ទៅលើសំណើ 50—ត្រូវបញ្ឈប់ អំពើពុករលួយ!

JON FLEISCHMAN, ប្រធាន
California Term Limits
RUTH WEISS, អ្នកសំរាប់សំរួលខោនធី San Diego
California Election Integrity Project

★ ការជជែកប្រឆាំងនឹង សំណើ 50 ★

សំណើ 50 គឺជាការបញ្ជាក់ បាននាំមកឲ្យអ្នក ដោយអស់អ្នកដែលនឹងធ្វើច
ក្លែង ចំពោះវប្បធម៌នៃអំពើពុករលួយ នៅក្នុងវិមានរដ្ឋសភារបស់យើង! អ្នកបោះ
ឆ្នោតគួរតែជំទាស់វិធានការនេះ ពីព្រោះតែ៖

វាធ្វើឲ្យមានវប្បធម៌ពុករលួយ ជាហេតុនៅក្នុងវិមានរដ្ឋសភា
វាបង្កើតការបង់ពន្ធ ដោយគ្មានការតំណាង
អ្នកនៅក្នុងវិមានរដ្ឋសភា អាចប្រើវាដើម្បីបង្ក្រាបការជំទាស់នយោបាយ
ធ្វើឲ្យមានវប្បធម៌ពុករលួយ ជាហេតុនៅក្នុងវិមានរដ្ឋសភា
ក្នុងឆ្នាំ 2014 នៅពេលវិធានការនេះត្រូវបានដាក់លើសន្លឹកឆ្នោត ស្ទើរតែម្នាក់ក្នុងបណ្តា
ដប់អ្នកនៃព្រឹទ្ធសភារដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ត្រូវបានដាច់ចោទ ឬនៅក្រោមការដាច់ទោសបទ
ឧក្រិដ្ឋជាច្រើន រួមទាំង ការកូតករ ការស៊ើបអង្កេត និងសូម្បីតែការផ្សព្វផ្សាយ។ ក្នុងខណៈ
រឿងនេះកំពុងតែមាននៅឡើយ អ្នកនិពន្ធសំណើ 50 ជាបន្ទាប់មកប្រធាននៃព្រឹទ្ធសភា
នៅពេលនោះ នៃដ្ឋកំពុងក្តោបក្តាប់ បានប្រកែកដើម្បីពិចារណា ពីការបណ្តេញមនុស្ស
ចោលម្យ៉ាងទាំងនេះ ចេញពីការិយាល័យរបស់គេ ដែលជាទំនុកចិត្តនៃសាធារណជន
—សូម្បីតែបន្ទាប់ពីម្នាក់ក្នុងពួកគេ ត្រូវបានកាត់ ឲ្យដាច់ទោស ដោយគណៈវិនិច្ឆ័យក្តី!
ដើមរឿងសំខាន់ នៅក្នុងសារព័ត៌មាន រួមមាននូវ៖

“បំណងបណ្តេញព្រឹទ្ធសភារដ្ឋ ត្រូវបានរារាំង”—*Capital Public Radio*, 2/27/14
“ទោសវិនិច្ឆ័យ Wright ត្រូវបានពន្យារពេល; ព្រឹទ្ធសភាប្រកែកដើម្បីបណ្តេញមនុស្សនៃ
បក្សប្រជាធិបតេយ្យដែលបានដាច់ទោស”—*Breitbart News Network*, 7/8/14
សំណើ 50 គឺបានកាត់តែងឡើងដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកដូចជាមានវណ្ណៈនយោបាយនៅ
Sacramento ដែលតាមពិតចង់ធ្វើឲ្យមានគោលជំហរពិបាក ដើម្បីគាស់បួស
គល់នៃអំពើពុករលួយ។ អ្វីៗដែលគេពិតជាធ្វើ គឺកំពុងតែលាក់បំបាំងការណ៍ពិត
មិនឲ្យអ្នកដឹង ថាគេនឹងមិនធ្វើការសម្រេចឲ្យចាស់ដៃ ដើម្បីបណ្តេញគូកនរបស់គេ
—ដែលដាច់ទោសបទឧក្រិដ្ឋឡើយ។

ការបង់ពន្ធ ដោយគ្មានការតំណាង
សំណើ 50 ក៏បដិសេធពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ារាប់លាននាក់ នូវសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់
គេដែរ។ វាបង្ខំឲ្យបង់ពន្ធ ដោយគ្មានការតំណាង។ នៅពេលនីតិបុគ្គលត្រូវបាន
“ព្រួញ” ជាជាងបានបណ្តេញចេញ នោះមានន័យថាពលរដ្ឋនៅក្នុងមណ្ឌលនោះគ្មាន
អ្នកណាម្នាក់ តំណាងឲ្យផលប្រយោជន៍របស់គេ នៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិរដ្ឋឡើយ។
វាមានន័យថាគ្មានការបោះឆ្នោតអាចកើតឡើង ដើម្បីជំនួសតួកាលយន្តអាគ្រក់នោះ
ឡើយ ពីព្រោះពួកគាត់នៅតែ “កាន់កាប់” ការិយាល័យជាដដែល។
អ្នកនៅក្នុងវិមានរដ្ឋសភា អាចប្រើសំណើ 50 ដើម្បីបង្ក្រាបការជំទាស់ នយោបាយ
ប្រហែលជាផ្នែកដ៏វិវាទនៃវិធានការនេះ គឺថាវាដាក់ចូលទៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ
រដ្ឋជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលមានន័យថាមតិភាគច្រើនអាចបង្ក្រាបមតិភាគតិច នៅក្នុង
អង្គនីតិបញ្ញត្តិ។ វាមិនពិបាកឡើយទើបឡើយ បើអ្នកជាសមាជិកនៃព្រឹទ្ធសភា
ឬសភា ដែលមានជាហេតុទៅលើរឿងរ៉ាវមួយដែលមិនប្រជាប្រិយ ជាមួយសហការី
របស់អ្នក នោះអ្នកអាចនឹងប្រឈមមុខចំពោះភាពពិតថាគេអាចបោះឆ្នោតដើម្បីព្រួញ
—ដើម្បីជំនួសរបស់អ្នកចេញ និងសំឡេងឆ្នោតរបស់អ្នកនៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ!
បោះឆ្នោត ទេ ទៅលើសំណើ 50!
មើល: Stoppop50.com
JOEL ANDERSON, ព្រឹទ្ធសភា
មណ្ឌលទី 38
BRIAN JONES, សមាជិកសភា
មណ្ឌលទី 71

★ ការប្រឆាំងចោល ចំពោះការជជែកប្រឆាំង នូវសំណើ 50 ★

វិធានការនេះនឹងផ្តល់ឲ្យអ្នកតែងច្បាប់នូវអាជ្ញាធរដែលត្រូវការ ដើម្បីដាក់ពិន័យគូកន
សមាជិកសភា និងព្រឹទ្ធសភា—ដោយធ្វើការពិចារណាហេតុអ្វីនៃការចោទប្រកាន់
និងកាលៈទេសៈផ្សេងៗទៀត។

នៅក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ សភា និងព្រឹទ្ធសភា មានអាជ្ញាធរដើម្បីបណ្តេញសមាជិករួច
ហើយ។ ប៉ុន្តែការបណ្តេញចេញគឺមិនមែនតែជាការឆ្លើយតបឡើយ។ សូម្បីតែ
នៅពេលអ្នកតែងច្បាប់ត្រូវបានដាច់ចោទបទឧក្រិដ្ឋ ដោយបានសន្មតថាគ្មានទោស
គង់តែអាចនឹងមិនត្រឹមត្រូវដើម្បីបណ្តេញបុគ្គលនោះបានឡើយ រហូតទាល់តែបាន
ដឹងការណ៍ពិតទាំងអស់ ហើយបានដោះស្រាយរឿងក្តី។

នៅក្នុងស្ថានភាពបែបនោះជាច្រើន អ្នកតែងច្បាប់ត្រូវការអាជ្ញាធរដើម្បីឆ្លើយតប
ដោយសមហេតុសមផល និងក្នុងលក្ខណៈសមរម្យ—ដើម្បីធ្វើអ្វីៗ ឲ្យខ្លី ពីការ
បណ្តេញសមាជិកចេញពីអង្គនីតិបញ្ញត្តិ និងអ្វីៗលើសពីការអនុញ្ញាតសមាជិកនោះ
ឲ្យអង្គុយនៅផ្ទះនិងប្រមូលប្រាក់ខែពីអ្នកបង់ពន្ធ។

សំណើ 50 ផ្តល់ឲ្យសភា ឬព្រឹទ្ធសភា អាចព្រួញសមាជិក—និងព្រួញប្រាក់ខែ
របស់សមាជិក។

សំណើនេះដាក់នាំខ្ពស់ ដើម្បីការពារអ្នកតែងច្បាប់ ពីការដាក់ទណ្ឌកម្មគ្នាទៅវិញ
ទៅមកដោយអយុត្តិធម៌។ វាត្រូវឲ្យវិមានសភាប្រកាសជាសាធារណៈ អំពីមូល
ហេតុសំរាប់ការប្រព្រឹត្តិរបស់ខ្លួន និងដំណោះស្រាយ ត្រូវតែបានយល់ព្រមដោយ
សំឡេងឆ្នោតពីរ-ភាគបី—មិនដែលងាយស្រួលឡើយ និងសឹងតែត្រូវការគាំទ្រពី
បក្សទាំងពីរជានិច្ច។

វិធានការនេះមិនយាត់យ៉ាងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ឬអ្នកតែងច្បាប់ ពីអាស្រ័យដែលពុក
រលួយ និងត្រូវបានធ្វើចម្រើនទៀត ដើម្បីជំរុញឲ្យមានភរិយាបច្ច ប្រកបដោយសីលធម៌
បង្កើនតម្លាភាព សើបអង្កេតជំរុញ និងការប្រតិបត្តិច្បាប់។

សំណើ 50 ផ្តល់ឲ្យអ្នកតែងច្បាប់នូវមធ្យោបាយមួយទៀត ដើម្បីឆ្លើយតបការ
បំពានសីលធម៌ ដោយធ្វើវាឲ្យច្បាស់លាស់ ថានៅពេលមាន កាលៈទេសៈដូច្នោះ
កើតឡើង អ្នកតែងច្បាប់អាចត្រូវបានព្រួញដោយគ្មានប្រាក់ខែ។

JAMES P. MAYER, ប្រធាន/នាយកប្រតិបត្តិ
California Forward
HELEN HUTCHISON, ប្រធាន
League of Women Voters of California